

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA
PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 21372/15
Jadranka CIGANOVIĆ i Petar CIGANOVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući
6. travnja 2021. godine u odboru u sastavu:

Erik Wennerström, *predsjednik*,
Lorraine Schembri Orland,
Ioannis Ktistakis, *suci*,

i Liv Tigerstedt, zamjenica tajnika Odjela,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 29. travnja 2015.,
uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na
očitovanje koji su dostavili podnositelji zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelji zahtjeva, gđa Jadranka Ciganović i g. Petar Ciganović, hrvatski su državljani i žive u Stolbergu (Njemačka). Podnositelje zahtjeva pred Sudom je zastupao g. D. Jovanić, odvjetnik iz Rijeke.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

4. Podnositelji zahtjeva, osobe srpskog podrijetla, bili su vlasnici kuće za odmor u Tribunju u Hrvatskoj. Tijekom 1990-ih napustili su Hrvatsku strahujući za svoju osobnu sigurnost.

5. Dana 14. ožujka 2003. izvjesni g. R.A. krivotvorio je ugovor o prodaji kuće podnositelja zahtjeva i upisao je svoje pravo vlasništva u zemljišne knjige.

6. Dana 7. travnja 2003. R.A. je sklopio ugovor o zajmu s izvjesnim g. T.P.-om i uvjetno prenio vlasništvo nad predmetnom kućom na njega kao osiguranje dok zajam ne bude otplaćen (tzv. fiducijarni prijenos prava

vlasništva). Dana 20. lipnja 2003., na temelju tog fiducijarnog prijenosa, T.P. je postao vlasnik kuće i upisao je svoje pravo vlasništva u zemljišne knjige.

7. Dana 30. lipnja 2003. T.P. je sklopio ugovor o prodaji s izvjesnim V.C. i prodao mu kuću. Na temelju tog ugovora V.C. je upisao svoje pravo vlasništva na kući u zemljišne knjige.

8. Nakon što su saznali za gore navedene ugovore i promjene u zemljišnim knjigama, podnositelji zahtjeva 7. srpnja 2006. godine podnijeli su kaznenu prijavu protiv R.A. zbog kaznenog djela krivotvorenja, a 12. srpnja 2006. godine pokrenuli su parnični postupak protiv osoba koje su sudjelovale u gore navedenim transakcijama (vidi stavke 5. – 7. ove odluke), tražeći vraćanje svojega prava vlasništva na nekretnini.

9. Dana 9. ožujka 2009. Općinski kazneni sud u Zagrebu proglasio je R.A.-a krivim za krivotvorenje ugovora o prodaji kuće podnositelja zahtjeva od 14. ožujka 2003. (vidi stavak 5. ove odluke) i drugo povezano kazneno djelo te mu je izrekao kaznu zatvora u trajanju od dvije godine. Tu je presudu u konačnici preinačio Vrhovni sud Republike Hrvatske koji je 29. listopada 2010. R.A.-u izrekao kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i dva mjeseca nakon što ga je proglasio krivim samo za drugo kazneno djelo jer je u odnosu na kazneno djelo krivotvorenja u međuvremenu nastupila zastara.

10. Tužbom od 12. srpnja 2006. podnesenom Općinskom sudu u Velikoj Gorici protiv R.A.-a, V.C.-a i T.P.-a podnositelji zahtjeva tražili su da sud gore navedene ugovore (vidi stavke 5. – 7. ove odluke) utvrdi ništavima i da im bude vraćeno pravo vlasništva na nekretnini u zemljišnim knjigama.

11. Presudom od 26. studenoga 2009. Općinski je sud proglasio sve sporne ugovore (vidi stavke 5. – 7. ove odluke) ništavima i naložio je da podnositeljima zahtjeva bude vraćeno pravo vlasništva na kući u zemljišnim knjigama.

12. Dana 23. lipnja 2010. V.C. je preminuo i njegovi su nasljednici preuzeli postupak. Dana 21. prosinca 2010. podnijeli su žalbu protiv prvostupanjske presude (vidi stavak 11. ove odluke). Tvrdili su da je V.C. zakonito stekao vlasništvo na kući, oslanjajući se na načelo povjerenja u zemljišne knjige. Kupio je kuću u dobroj vjeri i nije imao razloga vjerovati da su informacije u zemljišnim knjigama netočne.

13. Presudom od 17. listopada 2012. Županijski sud u Velikoj Gorici preinačio je prvostupanjsku presudu u dijelu koji se odnosio na ugovor o prodaji od 30. lipnja 2003. između T.P.-a i V.C.-a (vidi stavke 7. i 11. ove odluke). Odbio je tužbeni zahtjev podnositelja zahtjeva u tom pogledu (vidi stavak 10. ove odluke) jer je presudio da predmetni ugovor nije ništavan, već je nepostojeći. Županijski je sud ukinuo prvostupanjsku presudu i u dijelu koji se odnosio na vraćanje podnositeljima zahtjeva prava vlasništva na kući i vratio je taj dio predmeta prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Presudio je da prvostupanjski sud nije ispitao je li u predmetnim okolnostima

V.C. stekao vlasništvo kuće oslanjajući se na načelo povjerenja u zemljišne knjige.

14. Revizija i ustavna tužba podnositelja zahtjeva protiv presude Županijskog suda proglašene su nedopuštenima.

15. U ponovljenom postupku pred Općinskim sudom u Velikoj Gorici podnositelji zahtjeva izmijenili su svoju tužbu u dijelu koji se odnosio na ugovor o prodaji između T.P.-a i V.C.-a (vidi stavke 7. i 10. ove odluke) i tražili su da sud utvrdi da je ugovor nepostojeći.

16. Presudom od 1. travnja 2016. Općinski je sud utvrdio da je ugovor nepostojeći, ali je odbio ostatak tužbenog zahtjeva podnositelja zahtjeva da im se ponovno uknjiži pravo vlasništva na kući u zemljišnim knjigama (vidi stavak 10. ove odluke). Presudio je da je V.C. kupio kuću u dobroj vjeri i da je stoga stekao vlasništvo kuće oslanjajući se na načelo povjerenja u zemljišne knjige, u kojima je u relevantno vrijeme T.P. bio upisan kao vlasnik. Podnositelji zahtjeva podnijeli su žalbu.

17. Dana 1. ožujka 2017. Županijski sud u Velikoj Gorici prihvatio je žalbu, ukinuo je prvostupanjsku presudu od 1. travnja 2016. (vidi stavak 16. ove odluke) i vratio je predmet prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Presudio je da prvostupanjski sud nije ocijenio određene dokaze koji su dovodili u pitanje V.C.-ovu dobru vjeru.

18. Presudom od 31. siječnja 2019. u ponovljenom postupku Općinski sud u Velikoj Gorici opet je odbio tužbeni zahtjev podnositelja zahtjeva da im se uknjiži vlasništvo na kući u zemljišnim knjigama (vidi stavak 10. ove odluke). Opet je presudio da je V.C. kupio kuću u dobroj vjeri i da je stekao vlasništvo na kući oslanjajući se na načelo povjerenja u zemljišne knjige. Podnositelji zahtjeva podnijeli su žalbu.

19. Presudom od 7. kolovoza 2019. Županijski sud u Velikoj Gorici prihvatio je žalbu podnositelja zahtjeva, preinačio prvostupanjsku presudu od 31. siječnja 2019. (vidi stavak 18. ove odluke) i presudio u korist podnositelja zahtjeva. Konkretno, naložio je zemljišnoknjižnom odjelu suda da podnositeljima zahtjeva uknjiži pravo vlasništva na kući. Presudio je da V.C. nije postupao u dobroj vjeri i da stoga nije mogao steći vlasništvo na kući podnositelja zahtjeva oslanjajući se na načelo povjerenja u zemljišne knjige.

20. Dana 9. prosinca 2019. nasljednici V.C.-a izjavili su reviziju protiv drugostupanjske presude (vidi stavak 19. ove odluke).

21. Postupak je trenutačno u tijeku pred Vrhovnim sudom.

PRIGOVOR

22. Podnositelji zahtjeva prigovorili su na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju da su lišeni vlasništva kuće za odmor.

PRAVO

23. Podnositelji zahtjeva prigovorili su da su lišeni svojega vlasništva protivno članku 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glasi kako slijedi:

„Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

24. Vlada je osporila dopuštenost zahtjeva tvrdeći da je preuranjen jer je parnični postupak kojemu podnositelji prigovaraju još uvijek u tijeku. Navela je i da, ako presuda Županijskog suda u Velikoj Gorici od 7. kolovoza 2019. (vidi stavak 19. ove odluke) ostane na snazi, podnositelji zahtjeva neće moći tvrditi da su žrtve povrede kojoj prigovaraju (vidi stavke 22. – 23. ove odluke).

25. Podnositelji zahtjeva usprotivili su se tom stajalištu i tvrdili su da su sva relevantna pitanja riješena u parničnom postupku u njihovu predmetu.

26. Sud primjećuje da je parnični postupak koji su podnositelji zahtjeva pokrenuli s ciljem ispravljanja navodne povrede njihova prava na mirno uživanje njihova vlasništva (vidi stavke 22. – 23. ove odluke) još uvijek u tijeku pred domaćim sudovima i da je drugostupanjski sud presudom od 7. kolovoza 2019. presudio u njihovu korist (vidi stavak 19 ove odluke).

27. Iz toga proizlazi da je ovaj zahtjev nedopušten kao preuranjen i da se mora odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 29. travnja 2021. [signature_p_2]

Liv Tigerstedt
Zamjenica tajnika

Erik Wennerström
Predsjednik

© 2021 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakтуру istoga.